

## Test Information

|             |               |                  |             |
|-------------|---------------|------------------|-------------|
| Test Name   | UPSC/MPSC/MES | Total Questions  | 100         |
| Test Type   | Examination   | Difficulty Level | Beginner    |
| Total Marks | 200           | Duration         | 120 minutes |

## Test Question    Language:- ENGLISH

1. Where was the Indian Air Force International Squash Championship 2026 inaugurated?

- a. Bengaluru
- b. Chandigarh
- c. New Delhi
- d. Pune

**Answer.** b

2. In which district is Himachal Pradesh's first ozone-based drinking water treatment project being established?

- a. Kangra
- b. Chamba
- c. Mandi
- d. Kullu

**Answer.** a

3. Which country has developed the MQ-28 Ghost Bat unmanned military drone?

- a. Ukraine
- b. India
- c. Australia
- d. China

**Answer. c**

4. Which Indian city hosted the 3rd BRICS Culture Working Group Meeting in 2026?

a. Hyderabad

b. Bhopal

c. New Delhi

d. Kolkata

**Answer. b**

5. Which country conducted the joint military exercise CINBAX-II 2026 with India?

a. Sri Lanka

b. Australia

c. Maldives

d. Cambodia

**Answer. d**

6. Who became the first Indian woman to be elected a Fellow of The Meteoritical Society in 2026?

a. Kuljeet Kaur Marhas

b. Ritu Karidhal

c. Gagandeep Kang

d. Tessy Thomas

**Answer. a**

7. Which European country will manufacture India's AI-powered combat aircraft "Kaal Bhairava"?

a. France

**b. Germany**

**c. Portugal**

**d. Italy**

**Answer. c**

**8. Which state launched the 'Reel for Soil and Water Conservation' competition in 2026?**

**a. Gujarat**

**b. Karnataka**

**c. Kerala**

**d. Maharashtra**

**Answer. d**

**9.**

Which district of Maharashtra secured first rank in the country for awareness activities under the 8th National Nutrition Fortnight campaign in 2026?

**a. Pune**

**b. Ahilyanagar**

**c. Nagpur**

**d. Nashik**

**Answer. b**

**10. Who presented the Maharashtra State Budget for 2026–27 on 6 March 2026?**

**a. Devendra Fadnavis**

**b. Sunetra Pawar**

**c. Chandrashekhar Bawankule**

**d. Eknath Shinde**

**Answer. a**

11. Which Maharashtra district hosted the National Arogya Fair 2026 attended by President Droupadi Murmu in February 2026?

- a. Wardha
- b. Nashik
- c. Kolhapur
- d. Buldhana

**Answer. d**

12. Which area of Pune has been selected for IIM Nagpur's proposed 70-acre campus?

- a. Chakan
- b. Moshi
- c. Talegaon
- d. Kharadi

**Answer. b**

13. Which city, with a population of about 70–80 lakh, is aiming to become India's first slum-free city of this population scale?

- a. Ahmedabad
- b. Mumbai
- c. Surat
- d. Lucknow

**Answer. c**

14. In 2026, the Centre approved India's first underwater twin-tube road-cum-rail tunnel under which river?

- a. Ganga
- b. Brahmaputra

c. Godavari

d. Yamuna

**Answer. b**

15. Which city in Maharashtra served as the capital of the Satavahanas?

a. Paithan

b. Nashik

c. Pune

d. Aurangabad

**Answer. a**

16. Which present-day town in Maharashtra was known as Tagar during the Satavahana period?

a. Karhad

b. Nashik

c. Paithan

d. Ter

**Answer. d**

17. Which district of Maharashtra did Bhau Katdare begin his work to conserve the White-breasted Sea Eagle?

a. Sindhudurg

b. Ratnagiri

c. Raigad

d. Pune

**Answer. b**

18. Which dynasty of Maharashtra was brought to an end by the Delhi Sultanate in 1318 C.E.?

- a. Yadava
- b. Shilahara
- c. Satavahana
- d. Rashtrakuta

**Answer. a**

19. Which Maratha leader was assigned the campaign against the Portuguese during the reign of Chhatrapati Shahu Maharaj?

- a. Shankaraji Phadke
- b. Bajirao I
- c. Chimajiappa
- d. Shahu Maharaj

**Answer. c**

20. Where did the French set up a factory in 1668 with permission from Chhatrapati Shivaji Maharaj?

- a. Vengurla
- b. Rajapur
- c. Dabhol
- d. Kalyan

**Answer. b**

21. In which year did the Marathas defeat the Nizam in the Battle of Kharda?

- a. 1761
- b. 1775
- c. 1803

d. 1795

**Answer. d**

**22.** Who was the president of the first session of the Indian National Congress held in Mumbai in 1885?

a. Vyomeshchandra Banerjee

b. Pherozeshah Mehta

c. Dadabhai Nowrojee

d. Gopal Gokhale

**Answer. a**

**23.** Which organisation was Mitra Mela renamed in 1904?

a. Mitra Mela

b. Prati Sarkar

c. Abhinav Bharat

d. Anusheelan Samiti

**Answer. c**

**24.**

Which community in twelfth-century Karnataka opposed the idea of rebirth and supported widow remarriage and marriage after puberty?

a. Naths

b. Jogis

c. Siddhas

d. Lingayats

**Answer. d**

**25.** Which dynasty came to power after the Saluva dynasty in 1503 and later included Krishnadeva Raya?

a. Sangama

b. Tuluva

c. Saluva

d. Aravidu

**Answer. b**

26. Who founded the Slave Dynasty and became the first Sultan of Delhi after Muhammad Ghori's death?

a. Iltutmish

b. Qutubuddin Aibak

c. Balban

d. Razia

**Answer. b**

27. Who moved the Quit India Resolution at the Congress session held in Mumbai in August 1942?

a. Jawaharlal Nehru

b. Maulana Azad

c. Mahatma Gandhi

d. Vallabhbhai Patel

**Answer. a**

28. Which ruler was the last king of the South Konkan branch of the Shilaharas?

a. Sanatulla

b. Dhammiyar

c. Rattaraj

d. Adityavarma

**Answer. c**

**29.** Which revolutionary killed British collector Jackson to avenge the life sentence imposed on Ganesh Damodar Savarkar?

- a.** Khudiram Bose
- b.** Anant Kanhere
- c.** Bhagat Singh
- d.** Chandrashekhar Azad

**Answer. b**

**30.** Which type of mass movement is very slow and may continue for years or even centuries?

- a.** Rock fall
- b.** Earth flow
- c.** Slide
- d.** Creep

**Answer. d**

**31.** Which type of fault develops when movement occurs horizontally along the fault plane without vertical displacement?

- a.** Tear fault
- b.** Normal fault
- c.** Reverse fault
- d.** Thrust fault

**Answer. a**

**32.** Which landform is made when a glacier leaves behind soil and rocks?

- a.** Cirque

b. Horn

c. Drumlin

d. U-shaped valley

**Answer. c**

**33.** Which process leads to the formation of fold mountains such as the Himalayas and the Alps?

a. Solution

b. Deflation

c. Faulting

d. Folding

**Answer. d**

**34.** Which depositional feature forms mainly on the inner side of a river meander?

a. Floodplain

b. Point bar

c. Natural levee

d. Delta

**Answer. b**

**35.** Which factor is one of the three main causes of change in population?

a. Migration

b. Urbanisation

c. Industrialisation

d. Land use

**Answer. a**

**36.** Which of the following is a type of settlement classified on the basis of spacing between houses?

- a.** Linear settlement
- b.** Radial settlement
- c.** Circular settlement
- d.** Dispersed settlement

**Answer.** d

**37.** Which term describes how people are spread across different areas of the Earth?

- a.** Population density
- b.** Population distribution
- c.** Population concentration
- d.** Population composition

**Answer.** b

**38.**

Which industry is generally located near raw-material producing areas because its raw material is bulky, perishable, and quickly loses sucrose content after harvesting?

- a.** Bakery industry
- b.** Cotton textile industry
- c.** Sugar industry
- d.** Ornament-making industry

**Answer.** c

**39.** Which industries primarily use raw materials obtained from domesticated animals?

- a.** Forest-based industries
- b.** Pastoral-based industries

c. Mineral-based industries

d. Marine-based industries

**Answer. b**

40. Which primary economic activity is mostly practised in coniferous regions due to the presence of tall trees of one species?

a. Lumbering

b. Gathering

c. Fishing

d. Hunting

**Answer. a**

41. Which type of soil is commonly found on the plateaus of Maharashtra in the Deccan Trap region?

a. Alluvial soil

b. Red soil

c. Laterite soil

d. Black soil

**Answer. d**

42. Which of the following is a major cause of land degradation in the dry regions of Maharashtra?

a. Overgrazing

b. Terrace farming

c. Crop rotation

d. Rainwater harvesting

**Answer. a**

43. Which soil type occupies most of the northern plains of India?

- a. Alluvial soil
- b. Black soil
- c. Laterite soil
- d. Arid soil

**Answer. a**

**44.** Which international contribution introduced the concept of Sustainable Development as a means for resource conservation?

- a. Club of Rome
- b. Small is Beautiful
- c. Brundtland Commission Report
- d. Rio Earth Summit

**Answer. c**

**45.** Which political idea supports limits and checks on government power to prevent misuse of authority?

- a. Parliamentary Sovereignty
- b. Constitutionalism
- c. Political Representation
- d. Judicial Review

**Answer. b**

**46.** Which institution is primarily empowered to enforce Fundamental Rights through constitutional remedies in India?

- a. Legislature
- b. Executive
- c. Constituent Assembly

d. Judiciary

**Answer. d**

47. Which right was removed from the Fundamental Rights by the Constitution (Forty-fourth Amendment) Act, 1978?

a. Right to Property

b. Right to Equality

c. Right to Freedom

d. Right Against Exploitation

**Answer. a**

48. Which Part of the Indian Constitution contains the Fundamental Rights?

a. Part I

b. Part II

c. Part III

d. Part IV

**Answer. c**

49. Which Article of the Indian Constitution gives citizens different freedoms under the Right to Freedom?

a. Article 16

b. Article 17

c. Article 18

d. Article 19

**Answer. d**

50. Which relationship mainly shows the difference between a Parliamentary system and a Presidential system?

- a. Judiciary and Legislature
- b. Executive and Legislature
- c. Judiciary and Executive
- d. Bureaucracy and Legislature

**Answer. b**

51. In India's Parliamentary system, what support does the Union Executive need to remain in power?

- a. Majority support in the Lok Sabha
- b. Majority support in the Rajya Sabha
- c. Approval of both Houses separately
- d. Support of the President irrespective of Parliament

**Answer. a**

52. . Which court order is used to check whether a person has the legal right to hold a public office?

- a. Habeas Corpus
- b. Mandamus
- c. Quo Warranto
- d. Certiorari

**Answer. c**

53. Which group tries to influence government decisions without taking part in elections?

- a. Ruling party
- b. Opposition party
- c. Political party
- d. Pressure group

**Answer. d**

**54.** In how many states must a political party get at least 6% of the valid votes to meet one condition for becoming a National Party?

**a.** Three states

**b.** Four states

**c.** Five states

**d.** Six states

**Answer. b**

**55.** Which Constitutional Amendment Act made education a Fundamental Right for children aged 6 to 14 years in India?

**a.** 86th Amendment Act

**b.** 73rd Amendment Act

**c.** 74th Amendment Act

**d.** 42nd Amendment Act

**Answer. a**

**56.** Which official serves as the highest administrative officer of the general district administration?

**a.** Gram Sevak

**b.** Tehsildar

**c.** Block Development Officer

**d.** Collector

**Answer. d**

**57.** What term is used for unnecessary delays caused by too many official rules and procedures?

**a.** Bureaucratic Discretion

**b. Red Tape**

**c. Procedural Formalism**

**d. Administrative Regulation**

**Answer. b**

**58. Which area of public administration mainly deals with the recruitment, training and promotion of government employees?**

**a. Financial Administration**

**b. Personnel Administration**

**c. Development Administration**

**d. General Administration**

**Answer. b**

**59. Which Fundamental Right allows citizens to approach the Supreme Court to protect their Fundamental Rights?**

**a. Constitutional Remedies**

**b. Directive Principles of State Policy**

**c. Fundamental Duties**

**d. Judicial Review**

**Answer. a**

**60. Which feature of economic development goes beyond just an increase in income or production?**

**a. Qualitative growth**

**b. Quantitative increase**

**c. Short-term expansion**

**d. Unplanned progress**

**Answer. a**

61. Which resource plays an important role in achieving economic development through effective utilisation of skills?

- a. Natural resources
- b. Financial resources
- c. Physical resources
- d. Human resources

**Answer. d**

62. Which problem of Maharashtra agriculture is most directly linked to the progressive reduction in the average size of land holdings?

- a. Low farm productivity
- b. Agricultural indebtedness
- c. Poor marketing facilities
- d. Climatic uncertainty

**Answer. a**

63. Which economic indicator is commonly used to compare the average standard of living in different countries?

- a. Per capita income
- b. National income
- c. Total production
- d. Government revenue

**Answer. a**

64. Which initiative in Maharashtra provides investors with online information and support for the investment process?

- a. Single Window Cell
- b. Special Economic Zones

c. MAITRI

d. MSICDP

**Answer. c**

**65.**

Which mechanism was initiated by the Government of Maharashtra to provide all clearances at one place to existing and prospective investors?

a. Special Economic Zones

b. Single Window Cell

c. Industrial Cluster Development Programme

d. Package Scheme of Incentives

**Answer. b**

**66.** Which programme in Maharashtra supports the development of micro and small enterprises?

a. Special Economic Zones

b. Single Window Cell

c. MAITRI

d. MSICDP

**Answer. d**

**67.** Which type of poverty is measured by comparing the living standards of different groups in society?

a. Relative poverty

b. Absolute poverty

c. Rural poverty

d. Urban poverty

**Answer. a**

**68.** Which poverty eradication measure provides food grains to poor people at highly subsidised rates through ration shops?

- a. Minimum Wages
- b. Affordable Housing
- c. Public Distribution System
- d. Rural Industrialisation

**Answer. c**

**69.** Which consequence of low savings contributes directly to the vicious circle of poverty?

- a. Low per capita income
- b. Low production
- c. Low capital formation
- d. Less employment

**Answer. c**

**70.** Which source of non-tax revenue is imposed to discourage consumption of harmful commodities?

- a. Fee
- b. Special levy
- c. Fine
- d. Grant

**Answer. b**

**71.** Which programme did India start in 1952 to control population growth?

- a. Family Planning Programme
- b. Family Welfare Programme
- c. National Population Policy

d. National Health Mission

**Answer. a**

72. By which year did the National Population Policy, 2000 aim to achieve a stable population?

a. 2030

b. 2045

c. 2050

d. 2060

**Answer. b**

73. What is the main goal of Sustainable Development Goal 1 to be achieved by 2030?

a. Poverty eradication

b. Social protection

c. Basic services

d. Climate resilience

**Answer. a**

74. Which three main areas are covered by the United Nations Sustainable Development Goals?

a. Agriculture, education and health

b. Economic, agricultural and social

c. Social, economic and environmental

d. Education, health and environmental

**Answer. c**

75. Which process causes harmful chemicals to become more concentrated at each higher level of a food chain?

- a. Biological decay
- b. Bio-magnification
- c. Bio-methanation
- d. Eco-restoration

**Answer. b**

**76.**

Which concept is illustrated when increasing population pressure results in inadequate resources, poor sanitation and environmental degradation?

- a. Population growth rate
- b. Doubling time
- c. Exponential growth
- d. Carrying capacity

**Answer. d**

**77.** Which process can convert biodegradable organic material into biogas through microbial action without oxygen?

- a. Bio-methanation
- b. Biological decay
- c. Bio-magnification
- d. Eco-restoration

**Answer. a**

**78.** Which international environmental initiative specifically addresses the conservation and wise use of wetlands?

- a. Stockholm Conference
- b. UNFCCC
- c. Ramsar Convention

d. Convention on Biological Diversity

**Answer. c**

79. Which traditional conservation practice can function as an in situ gene bank by protecting native biodiversity?

a. Social forestry

b. Agroforestry

c. Joint forest management

d. Sacred groves

**Answer. d**

80. Which of the following is not a primary goal of the Convention on Biological Diversity?

a. Conservation of biodiversity

b. Reduction of greenhouse gas emissions

c. Sustainable use of biodiversity

d. Equitable sharing of benefits

**Answer. b**

81. Which geographical region is particularly vulnerable to a continued rise in sea level?

a. Delta regions

b. Coastal cliffs

c. River terraces

d. Coastal plateaus

**Answer. a**

82. Which greenhouse gas was commonly used in refrigerators, foam products, and aerosol sprays?

- a. CO
- b. NO
- c. CFCs
- d. CH

**Answer. c**

**83.** Which invasive species is specifically associated with a decline in local fish populations rather than invasive weed growth?

- a. Parthenium
- b. Lantana
- c. Water hyacinth
- d. Tilapia

**Answer. d**

**84.** Which green audit examines electricity consumption, appliance efficiency and opportunities for reducing power use?

- a. Energy audit
- b. Water audit
- c. Waste audit
- d. Ecological audit

**Answer. a**

**85.**

Which Maharashtra forest type is associated with 200–360 cm rainfall, slightly higher temperature and Ain, Keenjal and Behda trees?

- a. Evergreen forests
- b. Semi-evergreen forests
- c. Wet deciduous forests
- d. Dry deciduous forests

**Answer. b**

**86.** Which Maharashtra district is home to Vengurla, known for its solid waste management model?

**a.** Ratnagiri

**b.** Raigad

**c.** Thane

**d.** Sindhurdurg

**Answer. d**

**87.** Which watershed structure is made by filling wire-mesh cages with stones to slow water flow and reduce soil erosion?

**a.** Check dam

**b.** Gabion structure

**c.** Farm pond

**d.** Loose boulder structure

**Answer. b**

**88.** Which electrical measuring device uses pointer deflection to indicate the direction of a small current?

**a.** Voltmeter

**b.** Ammeter

**c.** Galvanometer

**d.** Electric motor

**Answer. c**

**89.** Which term denotes the minimum initial velocity required for an object to overcome a planet's gravitational attraction?

**a.** Orbital velocity

b. Escape velocity

c. Uniform velocity

d. Relative velocity

**Answer. b**

90. Which condition is responsible for the apparent weightlessness of astronauts and objects inside an orbiting spacecraft?

a. State of free fall

b. Absence of gravity

c. Constant orbital height

d. Zero gravitational field

**Answer. a**

91. Which term applies to MnO when added during the thermal decomposition of potassium chlorate?

a. Reducing agent

b. Reactant

c. Oxidising agent

d. Catalyst

**Answer. \*bonus\***

92. Which metallurgical process is represented by  $\text{ZnCO}_3 \rightarrow \text{ZnO} + \text{CO}$  on strong heating with limited air supply?

a. Roasting

b. Calcination

c. Reduction

d. Leaching

**Answer. \*bonus\***

93. Which term applies when copper develops a green  $\text{CuCO}_3$  layer after prolonged exposure to moist air?

- a. Patination
- b. Galvanising
- c. Anodisation
- d. Electroplating

**Answer.** \*bonus\*

94. Which structure of the human eye is the transparent membrane through which light first enters?

- a. Retina
- b. Iris
- c. Cornea
- d. Pupil

**Answer.** c

95. Which defect of vision occurs when ageing reduces the eye's ability to alter focal length ?

- a. Myopia
- b. Presbyopia
- c. Hypermetropia
- d. Colour blindness

**Answer.** b

96. Which phase of meiosis involves genetic recombination between homologous chromosomes?

- a. Metaphase-I
- b. Prophase-I

c. Anaphase-I

d. Telophase-I

**Answer. b**

97. Which Indian satellite system is used to determine the precise latitude and longitude of a place?

a. IRNSS

b. IRS

c. INSAT

d. GSAT

**Answer. a**

98. Which term denotes the specific tangential velocity required to place a satellite in its proper orbit?

a. Escape velocity

b. Orbital escape velocity

c. Critical velocity

d. Launch velocity

**Answer. c**

99. Which Indian satellite series primarily provides Earth-observation data for natural-resource monitoring and disaster management?

a. INSAT

b. GSAT

c. IRNSS

d. IRS

**Answer. d**

100.

Which altitude-based orbital category is commonly used by most scientific satellites, including those conducting atmospheric studies?

a. High Earth Orbit

b. Low Earth Orbit

c. Medium Earth Orbit

d. Polar Orbit

**Answer. b**

**Test Question Language:- REGIONAL**

1. भारतीय वायुसेना आंतरराष्ट्रीय स्कॅश अजिंक्यपद स्पर्धा २०२६ चे उद्घाटन कुठे करण्यात आले ?

a. बेंगळुरू

b. चंदीगड

c. नवी दिल्ली

d. पुणे

**Answer. b**

2. हिमाचल प्रदेशातील पहिला ओझोन -आधारित पिण्याच्या पाण्याच्या शुद्धीकरणाचा प्रकल्प कोणत्या जिल्ह्यात उभारला जात आहे ?

a. कांगडा

b. चंबा

c. मंडी

d. कुल्लू

**Answer. a**

3. MQ-28 घोस्ट बॅट हे मानवरहित लष्करी ड्रोन कोणत्या देशाने विकसित केले आहे ?

a. युक्रेन

b. भारत

c. ऑस्ट्रेलिया

d. चीन

**Answer. c**

4. २०२६ मध्ये तिसऱ्या ब्रिक्स सांस्कृतिक कार्यगटाच्या बैठकीचे आयोजन भारतातील कोणत्या शहरात करण्यात आले ?

a. हैदराबाद

b. भोपाळ

c. नवी दिल्ली

d. कोलकाता

**Answer. b**

5. भारतासोबत CINBAX-II २०२६ हा संयुक्त लष्करी सराव कोणत्या देशाने आयोजित केला ?

a. श्रीलंका

b. ऑस्ट्रेलिया

c. मालदीव

d. कंबोडिया

**Answer. d**

6. २०२६ मध्ये द मेटिओरिटिकल सोसायटीच्या फेलो म्हणून निवडून येणाऱ्या पहिल्या भारतीय महिला कोण ठरल्या ?

a. कुलजीत कौर मर्हस

b. ऋतु करिधल

c. गगनदीप कांग

d. टेसी थॉमस

**Answer. a**

7. भारताचे ए.आय.-आधारित लढाऊ विमान “काल भैरव ” कोणता युरोपीय देश तयार करणार आहे ?

- a. फ्रान्स
- b. जर्मनी
- c. पोर्तुगाल
- d. इटली

**Answer. c**

8. २०२६ मध्ये ‘माती आणि जलसंधारणासाठी रील’ ही स्पर्धा कोणत्या राज्याने सुरू केली ?

- a. गुजरात
- b. कर्नाटक
- c. केरळ
- d. महाराष्ट्र

**Answer. d**

9. २०२६ मध्ये ८व्या राष्ट्रीय पोषण पंधरवड्याच्या मोहिमेअंतर्गत जनजागृती उपक्रमांसाठी महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्याने देशात प्रथम क्रमांक मिळवला ?

- a. पुणे
- b. अहिल्यानगर
- c. नागपूर
- d. नाशिक

**Answer. b**

10. ६ मार्च २०२६ रोजी महाराष्ट्राचा २०२६-२७ या आर्थिक वर्षाचा राज्याचा अर्थसंकल्प कोणी सादर केला ?

- a. देवेंद्र फडणवीस
- b. सुनेत्रा पवार

c. चंद्रशेखर बावनकुळे

d. एकनाथ शिंदे

**Answer. a**

11. फेब्रुवारी २०२६ मध्ये राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांच्या उपस्थितीत राष्ट्रीय आरोग्य मेळावा २०२६ चे आयोजन महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्यात करण्यात आले ?

a. वर्धा

b. नाशिक

c. कोल्हापूर

d. बुलढाणा

**Answer. d**

12. आय.आय.एम. नागपूरच्या प्रस्तावित ७० एकरांच्या कॅम्पससाठी पुण्यातील कोणते क्षेत्र निवडण्यात आले आहे ?

a. चाकण

b. मोशी

c. तळेगाव

d. खराडी

**Answer. b**

13. सुमारे ७०-८० लाख लोकसंख्या असलेले कोणते शहर या लोकसंख्येच्या आकारमानातील भारतातील पहिले झोपडपट्टीमुक्त शहर बनण्याचे उद्दिष्ट ठेवत आहे ?

a. अहमदाबाद

b. मुंबई

c. सुरत

d. लखनौ

**Answer. c**

14. २०२६ मध्ये केंद्र सरकारने भारतातील पहिल्या पाण्याखालील ट्विन -ट्यूब रस्ता -सह-रेल्वे बोगद्याला कोणत्या नदीखाली मंजुरी दिली ?

a. गंगा

b. ब्रह्मपुत्रा

c. गोदावरी

d. यमुना

Answer. b

15. महाराष्ट्रातील कोणते शहर सातवाहनांची राजधानी म्हणून कार्यरत होते ?

a. पैठण

b. नाशिक

c. पुणे

d. औरंगाबाद

Answer. a

16. सातवाहनांच्या काळात महाराष्ट्रातील सध्याचे कोणते नगर टगर म्हणून ओळखले जात होते ?

a. करहाड

b. नाशिक

c. पैठण

d. तेर

Answer. d

17. पांढऱ्या छातीच्या गरुडच्या संवर्धनासाठी भाऊ काटदरे यांनी महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्यात आपल्या कार्याला सुरुवात केली ?

a. सिंधुदुर्ग

b. रत्नागिरी

c. रायगड

d. पुणे

**Answer. b**

18. इ.स. १३१८ मध्ये दिल्ली सल्तनतीने महाराष्ट्रातील कोणत्या राजवंशाचा अंत केला ?

a. यादव

b. शिलाहार

c. सातवाहन

d. राष्ट्रकूट

**Answer. a**

19. छत्रपती शाहू महाराजांच्या कारकिर्दीत पोर्तुगीजांविरुद्धची मोहीम कोणत्या मराठा नेत्याकडे सोपविण्यात आली होती ?

a. शंकराजी फडके

b. बाजीराव प्रथम

c. चिमाजीअप्पा

d. शाहू महाराज

**Answer. c**

20. छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या परवानगीने फ्रेंचांनी १६६८ मध्ये कारखाना कुठे स्थापन केला ?

a. वेंगुर्ला

b. राजापूर

c. दाभोळ

d. कल्याण

**Answer. b**

21. खड्ग्याच्या लढाईत मराठ्यांनी निजामाचा पराभव कोणत्या वर्षी केला ?

a. १७६१

b. १७७५

c. १८०३

d. १७९५

Answer. d

22. १८८५ मध्ये मुंबई येथे झालेल्या भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या पहिल्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष कोण होते ?

a. व्योमेशचंद्र बॅनर्जी

b. फिरोजशहा मेहता

c. दादाभाई नौरोजी

d. गोपाळ गोखले

Answer. a

23. १९०४ मध्ये मित्रमेळ्याचे नामकरण कोणत्या संघटनेच्या नावाने करण्यात आले ?

a. मित्रमेळा

b. प्रतिसरकार

c. अभिनव भारत

d. अनुशीलन समिती

Answer. c

24.

बाराव्या शतकातील कर्नाटकातील कोणत्या समुदायाने पुनर्जन्माच्या संकल्पनेला विरोध केला आणि विधवा पुनर्विवाह तसेच वयात आल्यानंतर विवाह करण्यास समर्थन दिले ?

a. नाथ

b. जोगी

c. सिद्ध

d. लिंगायत

**Answer. d**

25. १५०३ मध्ये साळुव राजवंशानंतर सत्तेवर कोणता राजवंश आला , ज्यामध्ये पुढे कृष्णदेवराय यांचा समावेश होता ?

a. संगम

b. तुळुव

c. साळुव

d. अरविदू

**Answer. b**

26. मुहम्मद घोरीच्या मृत्यूनंतर गुलाम घराण्याची स्थापना करून दिल्लीचा पहिला सुलतान कोण बनला ?

a. इल्तुतमिश

b. कुतुबुद्दीन ऐबक

c. बल्बन

d. रझिया

**Answer. b**

27. ऑगस्ट १९४२ मध्ये मुंबई येथे झालेल्या काँग्रेसच्या अधिवेशनात भारत छोडो ठराव कोणी मांडला ?

a. जवाहरलाल नेहरू

b. मौलाना आझाद

c. महात्मा गांधी

d. वल्लभभाई पटेल

**Answer. a**

28. दक्षिण कोकण शाखेतील शिलाहारांचा शेवटचा राजा कोण होता ?

a. सनाफुल्ल

b. धम्मियार

c. रट्टराज

d. आदित्यवर्मा

Answer. c

29. गणेश दामोदर सावरकर यांना झालेल्या जन्मठेपेच्या शिक्षेचा बदला घेण्यासाठी ब्रिटिश कलेक्टर जॅक्सनची हत्या करणारे क्रांतिकारक कोण होते ?

a. खुदीराम बोस

b. अनंत कान्हेरे

c. भगतसिंग

d. चंद्रशेखर आझाद

Answer. b

30. कोणत्या प्रकारची वस्तुमान हालचाल अत्यंत संथ असते आणि ती अनेक वर्षे किंवा अगदी शतकांपर्यंत सुरू राहू शकते ?

a. शैलपतन

b. मृदाप्रवाह

c. घसरण

d. क्रिप

Answer. d

31. उभ्या दिशेने कोणतेही विस्थापन न होता विभंग तलालगत क्षैतिज हालचाल झाल्यास कोणत्या प्रकारचा विभंग निर्माण होतो ?

a. टिअर विभंग

b. सामान्य विभंग

c. उत्क्रम विभंग

d. थ्रस्ट विभंग

**Answer. a**

32. हिमनदी माती आणि खडक मागे सोडल्यामुळे कोणता भूरूप तयार होतो ?

a. हिमनदीय पात्र

b. हॉर्न

c. ड्रमलिन

d. यू-आकाराची दरी

**Answer. c**

33. हिमालय आणि आल्प्ससारख्या वली पर्वतांची निर्मिती कोणत्या प्रक्रियेमुळे होते ?

a. विलयन

b. अपस्फारण

c. विभंग

d. वलीकरण

**Answer. d**

34. नदीच्या वळणाच्या आतील बाजूस मुख्यतः कोणते निक्षेपणात्मक भूरूप तयार होते ?

a. पूरमैदान

b. पॉइंट बार

c. नैसर्गिक तटबंध

d. त्रिभुज प्रदेश

**Answer. b**

35. लोकसंख्येतील बदलाची तीन प्रमुख कारणांपैकी एक कारण कोणते आहे ?

- a. स्थलांतर
- b. नागरीकरण
- c. औद्योगिकीकरण
- d. भूमीचा वापर

Answer. a

36. घरांमधील अंतराच्या आधारे वर्गीकृत केलेल्या वस्तीच्या प्रकारांपैकी खालीलपैकी कोणता प्रकार आहे ?

- a. रेषीय वस्ती
- b. त्रिज्यात्मक वस्ती
- c. वर्तुळाकार वस्ती
- d. विखुरलेली वस्ती

Answer. d

37. पृथ्वीवरील वेगवेगळ्या प्रदेशांमध्ये लोकसंख्या कशा प्रकारे विखुरलेली आहे , हे दर्शविण्यासाठी कोणती संज्ञा वापरली जाते ?

- a. लोकसंख्येची घनता
- b. लोकसंख्येचे वितरण
- c. लोकसंख्येचे केंद्रीकरण
- d. लोकसंख्येची रचना

Answer. b

38.

कच्चा माल मोठ्या प्रमाणात असतो , नाशवंत असतो आणि कापणीनंतर त्यातील सुक्रोजचे प्रमाण झपाट्याने कमी होते , त्यामुळे सामान्यतः कच्चा माल उत्पादित होणाऱ्या प्रदेशांच्या जवळ कोणता उद्योग स्थापित केला जातो ?

- a. बेकरी उद्योग

b. कापड उद्योग

c. साखर उद्योग

d. अलंकार निर्मिती उद्योग

**Answer. c**

39. पाळीव प्राण्यांपासून मिळणाऱ्या कच्च्या मालाचा प्रामुख्याने वापर कोणते उद्योग करतात ?

a. वनाधारित उद्योग

b. पशुपालनाधारित उद्योग

c. खनिजाधारित उद्योग

d. सागरीआधारित उद्योग

**Answer. b**

40. उंच झाडांची एकाच प्रजातीची विपुलता असल्यामुळे शंकूवृक्षांच्या प्रदेशात कोणता प्राथमिक आर्थिक व्यवसाय प्रामुख्याने केला जातो ?

a. लाकूडतोड

b. संकलन

c. मासेमारी

d. शिकार

**Answer. a**

41. दख्खन ट्रॅप प्रदेशातील महाराष्ट्राच्या पठारांवर सामान्यतः कोणत्या प्रकारची माती आढळते ?

a. गाळाची माती

b. लाल माती

c. जांभी माती

d. काळी माती

**Answer. d**

42. महाराष्ट्रातील शुष्क प्रदेशांमध्ये जमिनीचा ऱ्हास होण्याचे मुख्य कारण खालीलपैकी कोणते आहे ?

- a. अतिचराई
- b. पायऱ्यांची शेती
- c. पीक फेरपालट
- d. पावसाचे पाणी साठवणे

**Answer. a**

43. भारताच्या उत्तरेकडील मैदानी प्रदेशाचा बहुतांश भाग कोणत्या प्रकारच्या मातीने व्यापलेला आहे ?

- a. गाळाची माती
- b. काळी माती
- c. जांभी माती
- d. शुष्क माती

**Answer. a**

44. संसाधनांच्या संवर्धनाचे साधन म्हणून शाश्वत विकासाची संकल्पना कोणत्या आंतरराष्ट्रीय योगदानामुळे मांडली गेली ?

- a. क्लब ऑफ रोम
- b. स्मॉल इज ब्युटिफुल
- c. ब्रुटलँड आयोगाचा अहवाल
- d. रिओ अर्थ समिट

**Answer. c**

45. अधिकाराचा गैरवापर रोखण्यासाठी सरकारच्या अधिकारांवर मर्यादा आणि नियंत्रण ठेवण्याचे समर्थन करणारी राजकीय संकल्पना कोणती आहे ?

- a. संसदीय सार्वभौमत्व
- b. संविधानवाद

c. राजकीय प्रतिनिधित्व

d. न्यायालयीन पुनरावलोकन

**Answer. b**

46. भारतात घटनात्मक उपाययोजनांद्वारे मूलभूत अधिकारांची अंमलबजावणी करण्याचा प्राथमिक अधिकार कोणत्या संस्थेला आहे ?

a. विधिमंडळ

b. कार्यपालिका

c. संविधान सभा

d. न्यायपालिका

**Answer. d**

47. १९७८ च्या संविधान (चव्वेचाळीसावी घटनादुरुस्ती ) अधिनियमाद्वारे कोणता अधिकार मूलभूत अधिकारांच्या यादीतून वगळण्यात आला ?

a. संपत्तीचा अधिकार

b. समानतेचा अधिकार

c. स्वातंत्र्याचा अधिकार

d. शोषणाविरुद्धचा अधिकार

**Answer. a**

48. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या भागात मूलभूत अधिकारांचा समावेश करण्यात आला आहे ?

a. भाग I

b. भाग II

c. भाग III

d. भाग IV

**Answer. c**

49. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या अनुच्छेदाद्वारे स्वातंत्र्याच्या अधिकारांतर्गत नागरिकांना विविध स्वातंत्र्ये प्रदान करण्यात आली आहेत ?

a. अनुच्छेद १६

b. अनुच्छेद १७

c. अनुच्छेद १८

d. अनुच्छेद १९

Answer. d

50. संसदीय शासनपद्धती आणि अध्यक्षीय शासनपद्धती यांच्यातील फरक प्रामुख्याने कोणत्या संबंधातून स्पष्ट होतो ?

a. न्यायपालिका आणि विधिमंडळ

b. कार्यपालिका आणि विधिमंडळ

c. न्यायपालिका आणि कार्यपालिका

d. नोकरशाही आणि विधिमंडळ

Answer. b

51. भारताच्या संसदीय शासनपद्धतीत केंद्रीय कार्यपालिका सत्तेवर कायम राहण्यासाठी कोणत्या प्रकारच्या पाठिंब्याची आवश्यकता असते ?

a. लोकसभेतील बहुमताचा पाठिंबा

b. राज्यसभेतील बहुमताचा पाठिंबा

c. दोन्ही सभागृहांची स्वतंत्र मंजूरी

d. संसदेची पर्वा न करता राष्ट्रपतींचा पाठिंबा

Answer. a

52. एखाद्या व्यक्तीला सार्वजनिक पद धारण करण्याचा कायदेशीर अधिकार आहे की नाही, हे तपासण्यासाठी कोणता न्यायालयीन आदेश वापरला जातो ?

a. बंदी प्रत्यक्षीकरण

b. परमादेश

c. अधिकारपृच्छा

d. उत्प्रेषण

**Answer. c**

53. निवडणुकांमध्ये प्रत्यक्ष सहभाग न घेता सरकारी निर्णयांवर प्रभाव टाकण्याचा प्रयत्न करणाऱ्या गटाला काय म्हणतात ?

a. सत्ताधारी पक्ष

b. विरोधी पक्ष

c. राजकीय पक्ष

d. दबावगट

**Answer. d**

54.

राष्ट्रीय पक्ष बनण्यासाठी आवश्यक असलेल्या अटीपैकी एक अट पूर्ण करण्यासाठी एखाद्या राजकीय पक्षाला किमान किती राज्यांमध्ये ६% वैध मते मिळणे आवश्यक आहे ?

a. तीन राज्ये

b. चार राज्ये

c. पाच राज्ये

d. सहा राज्ये

**Answer. b**

55. भारतात ६ ते १४ वर्षे वयोगटातील मुलांसाठी शिक्षणाचा मूलभूत अधिकार कोणत्या घटनादुरुस्ती अधिनियमाद्वारे करण्यात आला ?

a. ८६ वी घटनादुरुस्ती अधिनियम

b. ७३ वी घटनादुरुस्ती अधिनियम

c. ७४ वी घटनादुरुस्ती अधिनियम

d. ४२ वी घटनादुरुस्ती अधिनियम

**Answer. a**

56. सामान्य जिल्हा प्रशासनातील सर्वोच्च प्रशासकीय अधिकारी म्हणून कोणते अधिकारी कार्य करतात ?

- a. ग्रामसेवक
- b. तहसीलदार
- c. गटविकास अधिकारी
- d. जिल्हाधिकारी

**Answer. d**

57. अनेक अधिकृत नियम आणि प्रक्रियांमुळे होणाऱ्या अनावश्यक विलंबासाठी कोणती संज्ञा वापरली जाते ?

- a. नोकरशाहीतील स्वविवेकाधिकार
- b. लालफीतशाही
- c. प्रक्रियात्मक औपचारिकता
- d. प्रशासकीय नियमन

**Answer. b**

58. सार्वजनिक प्रशासनातील कोणते क्षेत्र सरकारी कर्मचाऱ्यांची भरती, प्रशिक्षण आणि पदोन्नती यांच्याशी प्रामुख्याने संबंधित असते ?

- a. वित्तीय प्रशासन
- b. कर्मचारी प्रशासन
- c. विकास प्रशासन
- d. सामान्य प्रशासन

**Answer. b**

59. नागरिकांना त्यांच्या मूलभूत अधिकारांच्या संरक्षणासाठी सर्वोच्च न्यायालयात दाद मागण्याचा अधिकार कोणता मूलभूत अधिकार प्रदान करतो ?

- a. घटनात्मक उपायांचा अधिकार
- b. राज्याच्या धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे

c. मूलभूत कर्तव्ये

d. न्यायालयीन पुनरावलोकन

**Answer. a**

60. आर्थिक विकासाचे कोणते वैशिष्ट्य केवळ उत्पन्न किंवा उत्पादनातील वाढीपलीकडे जाते ?

a. गुणात्मक वाढ

b. परिमाणात्मक वाढ

c. अल्पकालीन विस्तार

d. अनियोजित प्रगती

**Answer. a**

61. कौशल्यांचा प्रभावी वापर करून आर्थिक विकास साध्य करण्यामध्ये कोणते संसाधन महत्त्वाची भूमिका बजावते ?

a. नैसर्गिक संसाधने

b. आर्थिक संसाधने

c. भौतिक संसाधने

d. मानवी संसाधने

**Answer. d**

62. जमिनीच्या सरासरी धारण क्षेत्राच्या आकारात सातत्याने होणाऱ्या घटेशी महाराष्ट्रातील शेतीची कोणती समस्या सर्वाधिक थेट संबंधित आहे ?

a. शेतीची कमी उत्पादकता

b. कृषी कर्जबाजारीपणा

c. अपुऱ्या विपणन सुविधा

d. हवामानातील अनिश्चितता

**Answer. a**

63. वेगवेगळ्या देशांमधील सरासरी जीवनमानाची तुलना करण्यासाठी सामान्यतः कोणता आर्थिक निर्देशांक वापरला जातो ?

- a. दरडोई उत्पन्न
- b. राष्ट्रीय उत्पन्न
- c. एकूण उत्पादन
- d. सरकारी महसूल

Answer. a

64. महाराष्ट्रातील कोणता उपक्रम गुंतवणूकदारांना गुंतवणूक प्रक्रियेसाठी ऑनलाइन माहिती आणि सहाय्य प्रदान करतो ?

- a. सिंगल विंडो सेल
- b. विशेष आर्थिक क्षेत्रे
- c. मैत्री
- d. एमएसआयसीडीपी

Answer. c

65. विद्यमान आणि संभाव्य गुंतवणूकदारांना एकाच ठिकाणी सर्व मंजूरी मिळवून देण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारने कोणती यंत्रणा सुरू केली ?

- a. विशेष आर्थिक क्षेत्रे
- b. सिंगल विंडो सेल
- c. औद्योगिक क्लस्टर विकास कार्यक्रम
- d. प्रोत्साहनांची पॅकेज योजना

Answer. b

66. महाराष्ट्रातील कोणता कार्यक्रम सूक्ष्म आणि लघु उद्योगांच्या विकासाला सहाय्य करतो ?

- a. विशेष आर्थिक क्षेत्रे
- b. सिंगल विंडो सेल

c. मैत्री

d. एमएसआयसीडीपी

**Answer. d**

67. समाजातील विविध गटांच्या जीवनमानाची तुलना करून कोणत्या प्रकारच्या गरिबीचे मापन केले जाते ?

a. सापेक्ष गरिबी

b. निरपेक्ष गरिबी

c. ग्रामीण गरिबी

d. शहरी गरिबी

**Answer. a**

68. रेशन दुकानांमार्फत गरीब लोकांना अत्यंत अनुदानित दरात अन्नधान्य उपलब्ध करून देणारा गरिबी निर्मूलनाचा कोणता उपाय आहे ?

a. किमान वेतन

b. परवडणारी घरे

c. सार्वजनिक वितरण प्रणाली

d. ग्रामीण औद्योगिकीकरण

**Answer. c**

69. कमी बचतीचा कोणता परिणाम गरिबीच्या दुष्टचक्राला थेट कारणीभूत ठरतो ?

a. कमी दरडोई उत्पन्न

b. कमी उत्पादन

c. कमी भांडवल निर्मिती

d. कमी रोजगार

**Answer. c**

70. हानिकारक वस्तूंच्या वापराला परावृत्त करण्यासाठी कोणता करेतर महसुलाचा स्रोत आकारला जातो ?

- a. शुल्क
- b. विशेष आकारणी
- c. दंड
- d. अनुदान

**Answer. b**

71. लोकसंख्या वाढ नियंत्रित करण्यासाठी भारताने १९५२ मध्ये कोणता कार्यक्रम सुरू केला ?

- a. कुटुंब नियोजन कार्यक्रम
- b. कुटुंब कल्याण कार्यक्रम
- c. राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण
- d. राष्ट्रीय आरोग्य अभियान

**Answer. a**

72. राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण , २००० नुसार स्थिर लोकसंख्या कोणत्या वर्षापर्यंत साध्य करण्याचे उद्दिष्ट ठेवण्यात आले होते ?

- a. २०३०
- b. २०४५
- c. २०५०
- d. २०६०

**Answer. b**

73. २०३० पर्यंत साध्य करावयाच्या शाश्वत विकास उद्दिष्ट १ चे मुख्य ध्येय काय आहे ?

- a. गरिबी निर्मूलन
- b. सामाजिक संरक्षण

c. मूलभूत सेवा

d. हवामानातील बदलांशी लवचिकता

**Answer. a**

74. संयुक्त राष्ट्रांच्या शाश्वत विकास उद्दिष्टांमध्ये कोणत्या तीन प्रमुख क्षेत्रांचा समावेश होतो ?

a. कृषी, शिक्षण आणि आरोग्य

b. आर्थिक, कृषी आणि सामाजिक

c. सामाजिक, आर्थिक आणि पर्यावरणीय

d. शिक्षण, आरोग्य आणि पर्यावरणीय

**Answer. c**

75. अन्नसाखळीतील प्रत्येक उच्च स्तरावर हानिकारक रसायनांची एकाग्रता वाढण्यास कोणती प्रक्रिया कारणीभूत ठरते ?

a. जैविक विघटन

b. जैववर्धन

c. जैव-मिथेनीकरण

d. परिसंस्था पुनर्स्थापना

**Answer. b**

76. वाढत्या लोकसंख्येच्या दबावामुळे अपुरी संसाधने, खराब स्वच्छता आणि पर्यावरणाचा न्हास निर्माण होतो, तेव्हा कोणती संकल्पना स्पष्ट होते ?

a. लोकसंख्या वाढीचा दर

b. दुष्पट होण्याचा कालावधी

c. घातांकीय वाढ

d. वहन क्षमता

**Answer. d**

77. ऑक्सिजनच्या अनुपस्थितीत सूक्ष्मजीवांच्या क्रियेद्वारे जैवविघटनशील सेंद्रिय पदार्थांचे जैववायूमध्ये रूपांतर कोणती प्रक्रिया करू शकते ?

- a. जैव-मिथेनीकरण
- b. जैविक विघटन
- c. जैववर्धन
- d. परिसंस्था पुनर्स्थापना

**Answer. a**

78. कोणता आंतरराष्ट्रीय पर्यावरणीय उपक्रम विशेषतः पाणथळ प्रदेशांचे संवर्धन आणि त्यांचा विवेकी वापर यांना संबोधित करतो ?

- a. स्टॉकहोम परिषद
- b. यूएनएफसीसीसी
- c. रामसर करार
- d. जैवविविधतेवरील करार

**Answer. c**

79. स्थानिक जैवविविधतेचे संरक्षण करून इन सिटू जनुक बँक म्हणून कार्य करू शकणारी पारंपरिक संवर्धन पद्धत कोणती आहे ?

- a. सामाजिक वनीकरण
- b. कृषिवनीकरण
- c. संयुक्त वन व्यवस्थापन
- d. देवराई

**Answer. d**

80. जैवविविधतेवरील कराराचे खालीलपैकी कोणते उद्दिष्ट प्राथमिक उद्दिष्ट नाही ?

- a. जैवविविधतेचे संवर्धन
- b. हरितगृह वायूच्या उत्सर्जनात घट करणे

c. जैवविविधतेचा शाश्वत वापर

d. लाभांचे न्याय्य वाटप

**Answer. b**

**81.** समुद्राच्या पातळीत सातत्याने वाढ होत राहिल्यास कोणता भौगोलिक प्रदेश विशेषतः असुरक्षित ठरतो ?

a. त्रिभुज प्रदेश

b. किनारी कडे

c. नदीचे पायऱ्यासदृश प्रदेश

d. किनारी पठारे

**Answer. a**

**82.** रेफ्रिजरेटर , फोम उत्पादने आणि एरोसोल स्प्रे यांमध्ये सामान्यतः कोणता हरितगृह वायू वापरला जात होता ?

a. CO

b. NO

c. CFCs

d. CH

**Answer. c**

**83.** तणांसारख्या आक्रमक वनस्पतींच्या वाढीऐवजी स्थानिक माशांच्या संख्येत घट होण्याशी कोणती आक्रमक प्रजाती विशेषतः संबंधित आहे ?

a. पार्थेनियम

b. लॅटाना

c. जलकुंभी

d. तिलापिया

**Answer. d**

84. वीजेचा वापर , उपकरणांची कार्यक्षमता आणि वीजेचा वापर कमी करण्याच्या संधींचे परीक्षण करणारे हरित लेखापरीक्षण कोणते आहे ?

- a. ऊर्जा लेखापरीक्षण
- b. जल लेखापरीक्षण
- c. कचरा लेखापरीक्षण
- d. पर्यावरणीय लेखापरीक्षण

**Answer. a**

85. २००-३६० सेंमी पर्जन्यमान , तुलनेने अधिक तापमान आणि ऐन, किंजळ व बेहडा या वृक्षांशी महाराष्ट्रातील कोणता वनप्रकार संबंधित आहे ?

- a. सदाहरित वने
- b. निमसदाहरित वने
- c. आर्द्र पानझडी वने
- d. कोरडी पानझडी वने

**Answer. b**

86. घनकचरा व्यवस्थापनाच्या मॉडेलसाठी प्रसिद्ध असलेले वेंगुर्ला महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्यात आहे ?

- a. रत्नागिरी
- b. रायगड
- c. ठाणे
- d. सिंधुदुर्ग

**Answer. d**

87.

पाण्याचा प्रवाह मंदावण्यासाठी आणि मृदेची धूप कमी करण्यासाठी दगडांनी भरलेल्या तारांच्या जाळीच्या पिंजऱ्यांपासून तयार केलेली जलसंधारणाची कोणती रचना आहे ?

- a. बंधारा

b. गॅबियन रचना

c. शेततळे

d. सैल दगडांची रचना

**Answer. b**

88. लहान विद्युतप्रवाहाची दिशा दर्शविण्यासाठी काट्याचे विचलन वापरणारे विद्युत मापन उपकरण कोणते आहे ?

a. व्होल्टमीटर

b. अॅमीटर

c. गॅल्व्हानोमीटर

d. विद्युत मोटर

**Answer. c**

89. एखाद्या वस्तूला ग्रहाच्या गुरुत्वाकर्षणातून बाहेर पडण्यासाठी आवश्यक असलेल्या किमान प्रारंभिक वेगाला कोणती संज्ञा वापरली जाते ?

a. कक्षीय वेग

b. पलायन वेग

c. एकसमान वेग

d. सापेक्ष वेग

**Answer. b**

90. कक्षेत फिरणाऱ्या अंतराळयानातील अंतराळवीर आणि वस्तूंना आभासी वजनहीनता जाणवण्यास कोणती स्थिती कारणीभूत असते ?

a. मुक्त पतनाची अवस्था

b. गुरुत्वाकर्षणाचा अभाव

c. स्थिर कक्षीय उंची

d. शून्य गुरुत्वाकर्षण क्षेत्र

**Answer. a**

91. पोटॅशियम क्लोरेटच्या औष्णिक विघटनादरम्यान  $\text{MnO}$  मिसळल्यास त्याला कोणती संज्ञा लागू होते ?

- a. अपचायक
- b. अभिक्रियाकारक
- c. ऑक्सिडीकारक
- d. उत्प्रेरक

Answer. \*bonus\*

92. मर्यादित हवेच्या पुरवठ्यात तीव्र तापविल्यावर  $\text{ZnCO} \rightarrow \text{ZnO} + \text{CO}$  ही अभिक्रिया कोणती धातुकर्मीय प्रक्रिया दर्शवते ?

- a. भाजणे
- b. निस्तापन
- c. अपचयन
- d. लीचिंग

Answer. \*bonus\*

93. दमट हवेच्या दीर्घकाल संपर्कात राहिल्यानंतर तांब्यावर हिरव्या  $\text{CuCO}$  चा थर तयार होतो, तेव्हा त्याला कोणती संज्ञा लागू होते ?

- a. पॅटिनेशन
- b. गॅल्वनायझिंग
- c. अॅनोडायझेशन
- d. इलेक्ट्रोप्लेटिंग

Answer. \*bonus\*

94. मानवी डोळ्याची कोणती रचना पारदर्शक पडदा असून, त्यातून प्रकाश सर्वप्रथम डोळ्यात प्रवेश करतो ?

- a. दृष्टिपटल
- b. परितारिका

c. स्वच्छमंडल

d. नेत्रबाहुली

**Answer. c**

95. वयोमानानुसार डोळ्याची केंद्रित लांबी बदलण्याची क्षमता कमी झाल्यास दृष्टीदोषाचा कोणता प्रकार उद्भवतो ?

a. निकटदृष्टी

b. जरादूरदृष्टी

c. दूरदृष्टी

d. रंगांधळेपणा

**Answer. b**

96. समजात गुणसूत्रांमध्ये जनुकीय पुनर्संयोजन कोणत्या अर्धसूत्री विभाजनाच्या अवस्थेत घडते ?

a. मेटाफेज-I

b. प्रोफेज-I

c. अॅनाफेज-I

d. टेलोफेज-I

**Answer. b**

97. एखाद्या ठिकाणाचे अचूक अक्षांश आणि रेखांश निश्चित करण्यासाठी कोणती भारतीय उपग्रह प्रणाली वापरली जाते ?

a. आयआरएनएसएस

b. आयआरएस

c. इनसेंट

d. जीसेंट

**Answer. a**

98. उपग्रहाला त्याच्या योग्य कक्षेत स्थापित करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या विशिष्ट स्पर्शरेषीय वेगाला कोणती संज्ञा वापरली जाते ?

a. पलायन वेग

b. कक्षीय पलायन वेग

c. क्रांतिक वेग

d. प्रक्षेपण वेग

Answer. c

99. नैसर्गिक संसाधनांचे निरीक्षण आणि आपत्ती व्यवस्थापनासाठी पृथ्वी निरीक्षणाची माहिती प्रामुख्याने पुरवणारी भारतीय उपग्रह मालिका कोणती आहे ?

a. इनसॅट

b. जीसॅट

c. आयआरएनएसएस

d. आयआरएस

Answer. d

100.

उंचीच्या आधारे वर्गीकृत केलेल्या कोणत्या कक्षीय श्रेणीचा वापर वातावरणीय अभ्यास करणाऱ्या उपग्रहांसह बहुतेक वैज्ञानिक उपग्रहांसाठी सामान्यतः केला जातो ?

a. उच्च पृथ्वी कक्षा

b. निम्न पृथ्वी कक्षा

c. मध्यम पृथ्वी कक्षा

d. ध्रुवीय कक्षा

Answer. b

Test Answer

|         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |
|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| 1. (b)  | 2. (a)  | 3. (c)  | 4. (b)  | 5. (d)  | 6. (a)  | 7. (c)  | 8. (d)  | 9. (b)  | 10. (a) |
| 11. (d) | 12. (b) | 13. (c) | 14. (b) | 15. (a) | 16. (d) | 17. (b) | 18. (a) | 19. (c) | 20. (b) |
| 21. (d) | 22. (a) | 23. (c) | 24. (d) | 25. (b) | 26. (b) | 27. (a) | 28. (c) | 29. (b) | 30. (d) |
| 31. (a) | 32. (c) | 33. (d) | 34. (b) | 35. (a) | 36. (d) | 37. (b) | 38. (c) | 39. (b) | 40. (a) |
| 41. (d) | 42. (a) | 43. (a) | 44. (c) | 45. (b) | 46. (d) | 47. (a) | 48. (c) | 49. (d) | 50. (b) |
| 51. (a) | 52. (c) | 53. (d) | 54. (b) | 55. (a) | 56. (d) | 57. (b) | 58. (b) | 59. (a) | 60. (a) |

|               |               |               |         |         |         |         |         |         |          |
|---------------|---------------|---------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|----------|
| 61. (d)       | 62. (a)       | 63. (a)       | 64. (c) | 65. (b) | 66. (d) | 67. (a) | 68. (c) | 69. (c) | 70. (b)  |
| 71. (a)       | 72. (b)       | 73. (a)       | 74. (c) | 75. (b) | 76. (d) | 77. (a) | 78. (c) | 79. (d) | 80. (b)  |
| 81. (a)       | 82. (c)       | 83. (d)       | 84. (a) | 85. (b) | 86. (d) | 87. (b) | 88. (c) | 89. (b) | 90. (a)  |
| 91. (*bonus*) | 92. (*bonus*) | 93. (*bonus*) | 94. (c) | 95. (b) | 96. (b) | 97. (a) | 98. (c) | 99. (d) | 100. (b) |